

PATENTNI SPIS BR. 14048

Veber Jovan, Ban. Despotovac, Jugoslavija.

Mašina za ljuštenje ricinusovog semena.

Prijava od 18 februara 1937.

Važi od 1 decembra 1937.

Predmet pronalaska odnosi se na mašinu za ljuštenje ricinusovog i t.sl. semena. Ova mašina je veoma jednostavne konstrukcije te je stoga veoma jeftina i pristupačna svakom pa i najmanjem poljoprivredniku, a pored toga sa njome se veoma jednostavno rukuje, te nije potrebno naročito stručno osoblje za rukovanje njome.

Glavno preimućstvo ove mašine prema dosada upotrebljavanim sastoji se u tome, što se prilikom ljuštenja ni jedno zrno semena ne prelomi, niti se odere tako, da bi zrno ispadalo iz mašine belo ili suviše izgnječeno ili polusmrvljeno, već zrno ostaje celo i neozleđeno, što je od velike važnosti.

Mašina prema pronalasku sastoji se od jedne komore u kojoj se nalaze dva cilindrična tela slična vodeničnom kamenju, samo što se u ovom slučaju obrće gornji kamen dok je donji miran i nepokretan. U sredini gornjeg obrtljivog kamena nalazi se otvor kroz koji pada seme ubačeno na levak mašine na donji kamen te posle toga seme dospeva između gornjeg i donjeg kamena gde se elastično gnječi, jer su površine toga kamena prevučene gumom, najbolje običnom automobilskom gumom.

Na priloženom je nacrtu pokazan vertikalni presek mašine za ljuštenje ricinusovog semena.

Mašina se sastoji od komore 1 u kojoj se nalaze dva cilindrična tela 2 i 3 u vidu vodeničkog kamena, od kojih je samo gornji kamen 2 pokretan i snabdeven centralnom šupljinom, dok je donji kamen 3 nepomičan. Kamenje 2 i 3 izrađeno je iz više slojeva četinarskog drveta dok je na površinama, koje vrše ljuštenje prevučeno rapavom gumom 4 ponajbolje običnom au-

tomobilskom gumom. Gornji kamen 2 snabdeven je ozgo metalnom pločom 5, koja se od centralne šupljine produžava u rukavac 6, kroz koji pada seme ubačeno u mašinu na levak 7. Između slojeva rapave gume 4 nalazi se odgovarajući međuprostor 8 u kome se vrši ljuštenje. Kroz donji kamen 3 prolazi pogonska osovina 9, za koju je na proizvoljan način pritvrđen gornji obrtljivi kamen 2. Osovina 9 dobija pogon preko točka 10 od kakvog motora ili t.sl. Za vreme rada mašine obrće se gornji kamen i usled obrtanja počne seme da se gomila prema zidovima rukavca 6 pa pošto je ono lepljivo, to se lepi za njega, usled čega su predviđene čistilice 11 u vidu pljoštiga gvožđa, koje su pritvrđene na poklopcu 12 komore 1, i koje ga za vreme obrtanja neprestano skidaju. Da bi se dovoljno očišćeno seme moglo da izbaciti iz međuprostora 13 koji je obzrađen između gornjeg kamena 2 i omotača 14 komore 1, predviđeni su izbacivači 15, u vidu jezika pravaougaoanog ili t. sl. oblika koji se sastoje od komada kože ili t.sl. i pritvrđeni su jednim krajem za kamen 2, dok drugim krajem slobodno naležu na periferiju pomenutoga kamena 2. Za vreme obrtanja kamena 2 izbacivači se odmiču usled centrifugalne sile od kamena 2 i izbacuju oljušteno seme kroz kanal 16 iz mašine, kada se otvori izlazni otvor kanala.

Konačno čišćenje vrši se na isti način kao i kod dosadanih mašina pomoću vetrenjače i rešeta-trijera, samo što u ovom slučaju dobijamo potpuno celo i nimalo neoštećeno oljušteno seme, koje treba osloboditi samo od već skinutih ljusaka.

Patentni zahtevi:

1.) Mašina za ljuštenje ricinusovog i t. sl. semena naznačena time, što se sastoji od para valjaka (2 i 3) izrađenih kao vode- ničko kamenje, od kojih je gornji valjak odn. kamen pokretan a donji kamen (3) nepokretan pri čemu su oba valjka odn. kamena smeštena u jednoj ko- mori (1), koja je ozgo snabdevena levkom (7) za ubacivanje prema ko- me se levku predviđa u kamenu (2) centralni otvor, koji se produžava u ruka- vac (6) tako, da ubačeno seme na levak do- speva kroz rukavac i centralni otvor na do- nji kamen (3).

2.) Mašina po prednjem zahtevu, na- značena time, što se radne površine valja- ka odn. kamenova (2 i 3) prevlače gumom

(4) ponajbolje automobilskom gumom u cilju postizanja elastičnog ljuštenja.

3.) Mašina po prethodnim zahtevima, naznačena time, što se predviđaju u rukav- cu (6) čistilice (11), koje skidaju seme, sa zidova rukavca za vreme pogona.

4.) Mašina po prethodnim zahtevima, naznačena time, što se na periferiji gornje- ga obrtljivog kamena (2) predviđaju izba- civači (15), koji se sastoje od komada kože ili t. sl. koje je jednim krajem slobodno i za vreme pogona se odvajaju od kamena i izba- cuje oljušteno semenje, kada se otvori is- pusna cev ond. kanal 16.

5.) Mašina po prethodnim zahtevima naznačena time, što je pogonska osovina (9) pritvrđena za gornji obrtljivi kamen (2), pri čemu ista prolazi kroz donji nepo- mični kamen (3).

